

(٥٧) - تنبيه - اكر اسم موصولك مرجعي بولنان كيه نكرة (ا) اولورايسده
بوحالده الَّذِي ' الَّتِي قوللا نيلماز .

هذه جريدة ظهرت اليوم	بوكون چيقان غزته	} مثال :
هذا بيت روائه فاخرة	صوفه لرى كوزل اولان خانه	
هذه امرأة ضربتها	دوكديكك قارى .	

لغات

جار - جيران	فومشو - فومشور	بعد غد	يارين دن موكره
امتعة	اشيالر	لبلا	كيجه لين
جالس	اوطوران	مرج	چاير
بقار	صغيرقماج - صغيرچوبانى	خال - خالة	دايى - نيزه
مدخنة	باجه	شقيق	انا باباير قورنداش
طلب	آرادى - ايستهدى	مسك	طوتدى
ترك	براقدى	غدا	يارين
ضحك (على)	كولدى	صاحب	صاحب - رفيق
فتح	آچدى		

- (١) عريجه ده معرفه اولان كلمات : (١) نجي اسماه خاصه ' القاهرة ' المقطم كبي .
(٢) نجي ابتدا لرنده حرف تعريف (آل) بولنان اسملر : اليد ، العنق
بيون كبي . (٣) نجي بر اسم معينه تابع بولنان ' المدينة الجديدة ' يكي شهر .

تعليم (١٣)

هذا هو الغلام الذي حبسه الحاكم - هؤلاء هم الفرسان الذين
 امتعتهم في البيت - جيراننا يطلبون غدا امتعتهم التي تركوها في
 المرج - هذه مدخنة يفتحها خالي ليلا - دخل في مدرسة رواقاتها
 فاخرة - من الفرسان الذين يطلبونه - خالي يطلب بعد غد ما تركه
 في الانبار - من هؤلاء اللواتي تضحك عليهن هذه المرأة * - من
 الذين في البيت مع خالتي - لماذا تضحك هذه المرأة على الذين هم
 جالسون في المخزن - هل يطلبون امتعة تركتها خالتهم في الانبار -
 العنزة التي يطلبها صاحبها دخلت في هذا المرج - هذه مدرسة
 مديرها كتب الي - ياخذ ما يتركه في الدكان - هذا هو
 الذي تطلبه .

ترجمه (١٣)

امتعه لريني آلمش اولديغكز قومشولر مغازه به كيرديلر . - چوبانك (واع) آراديني قويون بوچايره كيردي . - اشيا لري هوراده بولنان قادينه بو مکتوبی

* نه وقت امرأة كلمه سنك اولنه حرف تعريف داخل اولورايسه نفس كلمه دن اولان (١) حذف اولنور .
 مثال : هذه المرأة جميلة ، بو قادين كوزلدر دينور ، هذه الامرة دينلر .

يازديلر . - بومغازه نك صاحبي دائماً كولييور . - بوسوار يارك اولدير دكلرى
 كچينك صاحبنى آرايان ضابط ايسته . - كچيلار ينى آرايان بوچوبانلر ايله اكلنان
 (استهزا ايدين) بودر . - بوباجه بي سزدن كيم (من) آچار ؟ - ضابطك كيرديكى
 بومغازه نك قپوسنى يارين بزم قومشولر قيراجقلر . - اشيا لرمزك بولنديغى
 دكانك قپوسنى تيزه م يارين آچاجق . - ايسته چوبانى اوران فوج (كيش) -
 بنم يانغه بولنان دكانى صاحبي آچاجق .
 قومشولر مز كيجه لين براققلرى اشيايى آرايورلر . - تيزه مك ياننه براققلرى
 شينى (ما) آرايورلر . - خانه صاحبنك آرادىغى شىء ايسته .

درس (۱۴) .

فتح فعلنك مضارعسى

تثنيه مخاطب مذكر وموث	آچارم	تفتحان	تفتح	آچارم - آچييورم	فرد متكلم
جمع مذكر مخاطب	آچارلار	تفتحون	تفتحون	آچارمىن - آچييورمىن	فرد مذكر مخاطب
جمع مؤنث مخاطبه	آچارلار	تفتحن	تفتحن	آچارمىن - آچييورمىن	فرد مؤنث مخاطبه
تثنيه مذكر غائب	آچارلار	يفتحان	يفتحان	آچارمىن - آچييورمىن	فرد مذكر غائب
تثنيه مؤنث غائبه	آچارلار	يفتحن	يفتحن	آچارمىن - آچييورمىن	فرد مؤنث غائبه
جمع مذكر غائب	آچارلار	يفتحون	يفتحون	آچارمىن - آچييورمىن	جمع متكلم
جمع مؤنث غائبه	آچارلار	يفتحن	يفتحن	آچارمىن - آچييورمىن	جمع متكلم

(۵۸) - فعل مضارعك اولنه - ل - لا ... کبی اداتك علاوه سیله صیغه
انشائیة تشکل ایدر

مثال : لِيَفْتَحْ ، آچسون - لا يَفْتَحْ ، آچسون .

(۵۹) - فعل مضارعة داخل اوله رق مصدریت معناسی حاصل ایدن ادات :

حَتَّىٰ بِأَخْوَدٍ (حَتَّىٰ أَنْ) تا که ، د کین حَتَّىٰ أَنْ يَكْسِرُوا قیرمه لر بنه د کین

قَبْلَ أَنْ دن اول قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ کیرمزدن اول

عَوِضًا عَنْ أَنْ بدله ، یره عَوِضًا عَنْ أَنْ يَلْعَبَ او بنایه چق یره

لِ يَأْخُودٍ لِأَنَّ ایچون لِأَنَّ يَكْتُبُ یاز مقلغیچون

مِنْ غَيْرِ أَنْ سزین مِنْ غَيْرِ أَنْ يَقْرَأَ او قومقسزین

(۶۰) - أَنْ - حَتَّى - ل - لا - لَمْ - لَنْ . اداتلر ینک فعل مضارعه داخل اوله لر یله

جمع مؤنث مستثنا اولق اوزده فعل مضارعك آخرنده کی ن ساقط اولور . (۱)

مِنْ غَيْرِ أَنْ تَكْسِرُوا قیرمقسزین

تا که قیرسونلر

حَتَّىٰ يَكْسِرُوا

مثال :

سو یله درس لرین او کرسونلر

قُلْ لِيَتَعَلَّمُوا دَرُوسَهُمْ

(۶۱) - لا (ادات نفی) فعل مضارعك اولنه داخل اولوب نفی مستقبلی اشعار ایار

قیرمیه جقسین .

مثال : لَا تَكْسِرِينَ

(۱) - (ن) ك سقوطیله جملرده بر (۱) علاوه ایدیلور که بوده صورت املادن

بشقه بزشیء دکلدر

مَا (ادات نفی) فعل مضارعك اولنه داخل اولوب نفی حالی ارائه ایدر .

مثال: مَا تَكْسِرُونَ فیر میور سکز

(۶۲) - س - سَوْفَ اادات استقبال اولوب فعل مضارعك اولنه داخل اولورلر

ومستقبلی ارائه ایدر لر . س قریبه سَوْفَ بعیده موضوعدر

لغات

درس	دَرَسَ	من اللّٰزِمِ اَنْ	لازمدر که
یاقلاشدی	قَرَبَ	دَارِسٌ	شا کرد
یاقدی (موم یا فمق - چیرا یا فمق کبی)	شَعَلَ	خَدَامٌ	اوشاقلر
موفق اولدی	نَجَّحَ	بِنَادِقٍ	فشنگلر
مزبری	كُلٌّ وَّاحِدٍ	بِنَدِيقَةٍ*	تفنگ
مؤنث	كُلٌّ وَّاحِدَةٌ	دَرَسَ	درس
نار (مؤنث) آتش	نَارٌ (مؤنث) آتش	أَعْبَ	اوینادی
کتاب کتائیب مکتب	كُتَابٌ كِتَائِبٌ مَكْتَبٌ	ذَهَبٌ (الی)	کیندی
او	صَيْدٌ	مَغَّ	احسان ایتدی
	هَبْ دیمکدر .	كُلٌّ	

تعلیم (۱۴)

لَمَّاذَا مَا تَدْرُسِينَ دَرَسَكَ عِوَضًا عَنْ اَنْ تَلْعَبِي - مِنَ اللّٰزِمِ اَنْ

تَشْعَلُوا النَّارَ فِي الْكُتَّابِ - أَمَا تَقْرَبَانِ مِنَ النَّارِ - أَلَا تَذْهَبُونَ إِلَى
 الصَّيْدِ قَبْلَ أَنْ تَذْهَبُوا إِلَى الْكُتَّابِ - كُلُّ وَاحِدَةٍ مَوْفٍ تَدْرُسُ دَرَسَهَا
 قَبْلَ أَنْ تَلْعَبَ - تَلْعَبُ بِنَدِيقَةٍ لِيَذْهَبَ كُلُّ يَوْمٍ إِلَى الصَّيْدِ مَعَ خُدَّامِنَا -
 كُلُّ الْخُدَّامِ لَهُمْ بِنَدِيقَةٌ - أَلَا يَذْهَبُ الدَّارِسُونَ إِلَى الْكُتَّابِ - نَذْهَبُ
 إِلَى الْكُتَّابِ لِنَدْرُسَ لَا لِنَلْعَبَ - تَلْعَبُنِي أُمِّي الْبِنَدِيقَةَ وَكُلُّ الْبِنَادِقِ
 لِأَذْهَبَ إِلَى الصَّيْدِ - كُلُّ دَارِسٍ يَدْرُسُ عَوَضًا عَنْ أَنْ يَلْعَبَ سَيَبْجَعُ -
 نَحْنُ نَدْرُسُ وَأَنْتُمْ تَلْعَبُونَ

ترجمه (١٤) .

هپ شاگردان هر کون درسار بنه چالیشملیدر . - آوه کیشمک ایچون هر برینه
 برتفنک و یردک . - سز مکتبه اوقومغه کیدیورسکز ' اوینامغه دکل . - اوشاقکزدن
 (من) هر برینه برتفنک احسان ایتملیسکز . - آتش نیچون یاقمیورسین ؟ - انی هر
 کون یاقمیورم . - اونلر (مؤنث) درسار بنی اوقومقسز بن مکتبه کیدیور لر . اوینامزدن
 اول در سمزی چالیشملیز . - اوینامیکز . - اوینامیه جفز . - هر برمز در سمزی
 اوکره نه جکز . - آوه کیتور میسکز ؟ - بوشا کردانک هپسی هر کون مکتبه کیدیور لر
 . - خذ متجیلرمز او بنایه جق یره آتشی یاقملیدر لر . - درس چالیشه جق یرده او بون
 او بنایان شا کردک (تلمیز) هیچ بری سلامة ایره مز . - سن موفق اولیورسین
 موفق اوله میورز .

درس (۱۵)

كسْرَ فَعْلَانِكَ اَمْرٌ حَاضِرِي فَعَّحَ فَعْلَانِكَ نَهْيٌ حَاضِرِي

فرد مذکر حاضر خطاب	لا تَفْعَحْ	فرد مذکر حاضر خطاب	اَكْسِرِ
مفرد مؤنث « «	لا تَفْعَحِي	مفرد مؤنث « «	اَكْسِرِي
تثنيه مذکر و مؤنث « «	لا تَفْعَحَا	تثنيه مذکر و مؤنث « «	اَكْسِرَا
آچمه کز جمع مذکر « «	لا تَفْعَحُوا	فیر کز جمع مذکر « «	اَكْسِرُوا
جمع مؤنث « «	لا تَفْعَحْنَ	جمع مؤنث « «	اَكْسِرْنَ

(۶۳) - بالاده کی تصریفندن مستبان اولدیغی وجهله امر حاضرک کندینه مخصوص آیروجه صورت تشکیلی اولوب، نهی حاضر ایسه فعل مضارعک ایکنجی شخصارندن (مخاطب صیغه لرندن) عبارتدر. باقی فعل مضارعک برنجی و اوچنجی شخصاری (متکلم و غائب صیغه لری) قالیرکه بوسیغه لرك اولنه ل یاخود فل علاوه سیله امر غائب صیغه لری و لا علاوه سیله نهی غائب صیغه لری تشکل ایدر.

امر غائب	اَكْسِرِ	نهی غائب	لا يَفْعَحْ
فیرالم	فَلْيَكْسِرُوا	آچمه سون	لا تَفْعَحْ
فیرسونار		آچمیه لم	

(۶۴) - بوندن بویله بر فعلک فاء الفعلی (فا) عین الفعلی (عین) لام الفعلی (لام) ایله اوانه ایدیه جکدر.

اگر فعل مضارعك عين . مرفوع (ُ) ایسه امر حاضرک (ا) ی ده . مضموم اولور

مثال : يَدْخُلُ دِنٌ اُدْخُلُ كَبِي

اگر فعل مضارعك عين . مفتوح (-) یاخورد مکسور (-) اولور ایسه امر حاضرک (ا) ی مکسور در .

اوطور	اِجْلِسْ	دِنٌ	يَجْلِسُ	} مثال :
آچ کبی	اِفْتَحْ	دِنٌ	يَفْتَحُ	

(۶۵) - کورد یکی وجهله نهی حاضر فعل مضارعك مخاطب صیغه لرینه لآ علاوه سیاه تشکدل ایدوب حرکه جه بر تبدل یوقدر . حرکه سی فعل مضارعك عینی در .

مثال : لَا تَكْتُبُوا يَا زَمِيكُز

(۶۶) - عربجه ده کثرتله مستعمل اولان ادات ندا یا در . ندا ایدبلان شخص و یا ماده نك اولنه وضع ایدیاور .

یا والده قیوی آچ	اِفْتَحِي يَا اُمِّي الْبَابَ	} مثال :
یا هو اولادلر کیر میکز کبی	يَا اَوْلَادُ لَا تَدْخُلُوا	

لغات

قلم اوطه سی	مَكْتَبٌ	چیقدی	طَلَعَ (مِن)
هیچ اولماز ایسه	عَلَى الْاَقْلِ	باغردی	زَعَقَ

مصيبة	مصيبة	موصدي	سكت
موضع	موضع	مغضب (أ) (على) حد تندي	غضب (أ) (على) حد تندي
ثقل	ثقل	محزون اولدي	حزن (على)
ك - مثل (٢)	ك - مثل (٢)	دقيقه	دقيقة
كذا - هكذا	كذا - هكذا	يوقسه	والا
مبتدي	مبتدي	قصاب	لحام - جزاز
خفيف	خفيف	زيان	خسارة

تعليم (١٥)

لَا تَحْزَنِي يَا أُمَّيْ عَلَى خَسَارَةٍ هِيَ خَفِيفَةٌ - أُدْخِلْ يَا مُحَمَّدٌ عِنْدَ اللَّحَّامِ -
 هَذِهِ مُصِيبَةٌ خَفِيفَةٌ لَا تَحْزَنُوا عَلَيْهَا - يَا أَوْلَادِي لَا تَفْتَحُوا بَابَ الْمَكْتَبِ
 - فَلَنَجْلِسَ دَقِيقَةً فِي هَذَا الْمَوْضِعِ - نَحْنُ مُبْتَدِئُونَ لَا تَغْضِبُوا عَلَيْنَا
 وَالْأَنْ تَطَّلِعَ مِنْ عِنْدِكُمْ - فَلْيَطَّلِعِ الْمُبْتَدِئُونَ مِنْ هَذَا الْمَوْضِعِ -
 لَا تَزْعَقُوا مِثْلَ أَوْلَادِ اللَّحَّامِ - أُدْخِلْ يَا عَلِيُّ فِي الْمَكْتَبِ مَعَ الْمُبْتَدِئِينَ -

(١) مصر زعل مستعملدر
 (٢) « زي «

لَا تَحْزَنَنَّ كَذًا عَلَىٰ مُصِيبَتِنَا الْخَفِيفَةِ -- اِطْلَعِي مَدَّةً دَقِيقَةً اَوْ دَقِيقَتَيْنِ --
لَا تَغْضَبْ مِثْلَهُ عَلَىٰ يُوسُفَ -- تَكْسِرُونَ كُلَّ بِنْدُقِيَّةٍ تَلْعَبُونَ بِهَا .

ترجمہ (۱۵)

صوصکز اولاد لرم یوسفه مکتبدن چیقار سکز . - ضیا بویله باغرمه صوکره والدهز
دار یلور . - والدهم آکا (مؤنث) دارمه . - اولاد لرم بورایه او طور یکز
وباغرمیکز . - کوچک چوچقلر کبی شمانه ایتعیلم . - هیچ اولمز ایسه ایکی دقیقه
صوصکز . - بوچوچقلر بورادن چیقسونلر یوسفه والده ک سکا دار یلور . - بسیمه
کبی اوطورکز ، لیبیه کبی دکال . - خفیف برزیانندن مکدر اولیه لم . -
اولادلرم بویله مکدر اولیاکز ؛ چونکه بو کوچک بر شی ، در .

درس (۱۶)

افعال غیر قیاسیة . (ظاهر حاله نظرًا)

لسان عربده فعل یاصحیح اولور یاخود معتل . فعلک ذاتنده حروف علتدن (حروف
علتده : و ، یا ، الفدر) بری اولماز ایسه صحیحدر : فْتَحْ ، ذَهَبْ . . . کبی
اگر فعلک ذاتنده حروف علت بولنور ایسه معتلدر : قَالَ ، أَخَذَ ، رَمَى . . . کبی
فعل معتل اولدیغی تقدیرده ده حروف علتک ، فعلک فا ، عین ، لام ، بولنه بیله جکنه
نظرًا مختلف اسملرله یاد ایدیلور که بروجه آتی مذکوردر .

(۱) نجی . فعل مضاعف .

ایکی حرفی برجسندن اولان فعله فعل مضاعف دینور . قاعده عربیعه بویله اولان فعللرده حرفک بری دیگرینه ادغام ایدیلور . یعنی حرفک بری حذف ایدیلوب دیگرینک اوزرینه تشدید وضع ایدیلور .

مثال: حَطَّ قویدی . (حَطَّطَ مقامنده)

ماضی

فرد متکلم	قویدم .	حَطَّيْتُ (۱) - حَطَّطْتُ
فرد مذکر مخاطب	قویدک .	حَطَّيْتَ - حَطَّطْتَ
فرد مؤنث مخاطبه		حَطَّيْتِ - حَطَّطْتِ
فرد مذکر غائب	قویدی .	حَطَّ - حَطَّطَ
فرد مذکر غائبه		حَطَّتْ - حَطَّطَتْ
جمع متکلم	قویدق .	حَطَّيْنَا - حَطَّطْنَا
جمع مذکر مخاطب	قویدکز .	حَطَّيْتُمْ - حَطَّطْتُمْ
جمع مذکر غائب	قویدلر .	حَطَّوْا - حَطَّطُوا

الی آخره (۲)

- ۱ اثنای کلامده مستعمل اولان بو تصریفدر .
- ۲ تشبیه و جمع مؤنث صیغه لری یوقاریده قیاس اوله رق تصریف ایدیلان فعل ماضیه به تطبیقاً تصریف اولنور .

فعل مضارع

قویاروم	یاخود	قویارم	أَحْطُ
قویورسین	«	قورسین	تَحْطُ
			تَحْطِينَ
قویور	«	قور	يَحْطُ
			تَحْطُ
قویورز	«	قورز	نَحْطُ
قویورسکز	«	قورسکز	تَحْطُونَ
قویورلر	«	قورلر	يَحْطُونَ

الی آخره

امر حاضر

حَطَّ • قوی — حَطِّي • قوی | مؤنث | — حَطُّوا • قویکز • الی آخره

٦٧ • — امر حاضر ده • کلمه نك برنجی حرف اصلینك حرکه سی دائماً

فعل مضارع عینی در •

٦٨ • — قَطَّ • اَبَدًا • هیچ واصلاً معنا سنه اولوب قَطَّرَ ماضیده اَبَدًا

مستقبلده قوللانیلور • هرایکیسیده فعلین صوکره وضع ایدیلور •

مَا دَقَّ قَطَّ الْبَابِ قَبُولی هیچ اورهدی

مثال: لَا يَلْمُونَ أَبَدًا هَذِهِ الْأَوْرَاقَ بواوراقی هیچ طویلامیه جقلر •

٦٩. — فاعلی اظهار ابدلیه رك مبهماً افاده مرام ایدلمسی ، جمع غائب صیغه سیله در

مثال

يَحْطُونَ ، فَوَيُورِلِرُ ، يَقُولُونَ ، دِيُورِلِرُ (النَّاسُ يَقُولُونَ مَقَامِنْدَه دَر ، النَّاسُ دَائِمًا سَتَرْدِرُ)

لغات

برقاج	عِدَّةٌ	درآهم (١) پاره	اوغزادی	مرّ (ب)
ساعت	سَاعَةٌ *	حبل	ظن ایتدی	ظنّ
ایپلک	خَيْطٌ	بالزّ باده	اوزاندی	مدّ
ترزی	خِيَاطٌ	قول	حس ایتدی	حسّ
عربجه	عَرَبِيَّةٌ	محل	صایدی	عدّ
کوچ	صَعْبٌ	سَهْلٌ	صغوق	برّد

تعلیم (١٦)

هَلْ حَسَيْتَ (٢) الْبَرْدَ — نَعَمْ حَسَيْتَهُ (٢) بِالزُّبَادَةِ — أَتَظُنُّونَ أَنَّ (٣)
النَّاسَ الَّذِينَ فِي هَذَا الْمَحَلِّ يَمُرُّونَ بِهَا — لِتَمُدَّ ذِرَاعَهُمَا — حُطِّي الْقَنْدِيلَ فِي
ذَلِكَ الْمَحَلِّ — أَظُنُّ أَنَّ الْعَرَبِيَّةَ سَهْلَةٌ — هَلْ مَرَرْتُمْ (٢) بِهَذَا الْمَحَلِّ — مَا مَرَرْنَا (٢)

- (١) مصدره فلوس در
- (٢) حسيت ، حسسته ، مررتم ، ما مررنا ، بويله يازلمسى دها اصع در .
- (٣) أَنْ فعلك غيرى كله لرك اولنده أَنْ تلفظ اولنور .

قَطَبِهِ - مَدُّوا هَذَا الْحَبْلَ بِالزِّيَادَةِ - يَعْذُونَ دَرَاهِمَهُمْ - لَمُّوا الْأَوْرَاقَ
وَدَقُّوا الْبَابَ - اتَّظَنُّ أَنْ الْعَرَبِيَّةَ صَعْبَةٌ - يَدُقُّونَ عِنْدَنَا الْبَابَ عِدَّةَ
سَاعَاتٍ - لَا نَمُرُّ أَبَدًا بِهَذَا الْمَحَلِّ - يَعْذُ الدَّرَاهِمَ - عَدَبْنَا السَّاعَاتِ

ترجمہ (۱۶)

برقاج ساعت سوکرہ (بعد) بوٹھلک یقینندن کچھ جکر . -- بوٹھلک یقینندن
کچسون . -- بوٹھدیلی یزینہ فویکز . -- پارہ کزی صاید یکز می ؟ -- بو ایسی پک
زیادہ اوزان دیلر . -- عرب لسانی کوچدر ظن اولنیور . -- پارہ لرینی ہیج صاید یار
واصلاً ده صاییه جقلر . -- قولار یکزی اوزا دیکز . -- بن واو ظن ایدیورز که
عربجه قولایدر . -- عربلرک بزم یاٹزدن کچھ جکارینی نیچونه دوشنو یورسکر ؟ --
بو یورده صفوق حس ایتمیور میسکر ؟

درس (۱۷)

(۲) نچی . فعل مثال

(۷۰) : -- فَعْلُكَ بِرَنْجِي حَرْفِ اَصْلِيَسٍ وِ يَاخُوْدِي اَوْلُوْرَايِسَه اَكَا مَثَالِ دِيْنُوْر .
مثال : وَقَفَّ ، طُوْرْدِي -- يَتَمَّ ، اوْكسُوْر قَالْدِي . كَبِي

(۷۱) -- بُو اَفْعَالُكَ مَا ضَيْسِي فَعْلٌ صَحِيْحٌ كَبِي قِيَاسًا تَصْرِيْفِ اَوْلُنُوْر . فَعْلٌ
مَثَالِ يَابِي اَوْلُوْرَايِسَه فَعْلٌ مُضَارِعِي دِه قِيَاسًا دَر . هِيْحُ تَبْدَلِ بُوْقُدْر . اَكْرِ وَاوِي

اولورایسه فعل مضارعده بو و دوشر • بو حالده فمك عين • ده مكسور اولور •

مثال : } وَرِثَ وارث اولدی
وَرِثَ وارث اولور •
وَزَنَ طارتدی
وَزَنَ طارتار •

امر حاضر

فعل مضارع

اقِفْ	طور بیورم	قِفْ	طور
نَقِفْ	طور بیورسین	قِفِي	« مونت
نَقِفَانِ	« مخاطبه خطاب	قِفُوا	طور کوز
الی آخره		الی آخره	

تنبيه • — وَضَعَ ، قويدی — وَقَعَ ، دوشدی — وَدَعَ ، ترك ایتدی —
وَسِعَ ، کنیش اولدی • بونلر مثالو ده بعض نادر الاستعمال اولان فعللرک
مضارعنده و بوجه قاعده ساقط اولورایسه ده عين الفعللری مکسور دکل
مفتوحدر •

مثال : وَضَعَ ، دن یَضَعُ ، قویور ضَعُ ، قوی •

(۷۲) • — ترکیجه ده یان یانه ایکی فعل ذکر اولنه جنی وقت برنجیس
صدر صورتنده درج ایدیلور مثلا: طوروق استیور کبی که بونک عربجه ده صورت

افاده سی اولنه آن مصدریه داخل اولان فعل مضارع ایله اولور •

مثال : یُرِيدُ أَنْ یَقِفَ • طوروق ایسته یور ، کبی •

(٧٣) — برایشک وقوع بولدیغی آنی کوسترمک ایچون قوللاندیغمز ایکن ، کن ادوات حالیه ، عریجه ده مجرد حالنده بولنان فعل مضارع ایله افاده اولنور .

مثال

رَأَيْتُ هَذَا الرَّجُلَ يَضْحَكُ عَلَيْهَا بو آدمی اونکله استهزا ایدر کن کوردم . کبی .

لغات

أَزْمَلَةٌ	طول قادین .	كِنَةٌ	بالقون .	كِنَةٌ	آقلق .
الْمَأْمُولُ	ما مولدر	وَجَدَ	بولدی	الثَّلَاثَاءُ	صالی
بَرِيدٌ	پوسته جی	الْإِسْكَندَرِيَّةُ	اسکندریه	الْأَرْبَعَاءُ	چهارشنبه
مَتَى مَا	اثناده وقتا که	أَحْجَارٌ	طاشر	الْخُمَيْسُ	پنجشنبه
مِصْرَ	معلوم شهر	كِنَةٌ	کلین - پنکه	الْجُمُعَةُ	جمعه
مِنْ أَعْلَى	یوقاریدن	بَاكْرًا (١)	ارکن	السَّبْتُ	جمعه ایرتس
سَطْحٌ	طام	حَنْظَةٌ	بغدای	السَّبُّوعُ	هفته
عَنْ قَرِيبٍ	یقین وقتده	الْأَحَدُ	پازار	الشَّهْرُ	ای
وَصَلَ (إِلَى) وَارِدِي		الْإِثْنَيْنِ	پازار ایرتسی	السَّنَةُ - الْعَامُ	بیل

(١) مصدره - بَدْرِي - سوریه ده - بَكِير - مستعمل در .

تعلیم (١٧)

مَا وَجَدْنَاكَ فِي الإسْكَندَرِيَّةِ لَا الخَمِيسُ وَلَا الجُمُعَةُ - رَأَيْتُ كُنْتِكَ
 تَقَعُ مِنْ أَعْلَى السَّطْحِ - مَا رَأَيْتُ ذَا الرَّجُلِ يَضَعُ هَذِهِ الْأَحْجَارَ عَلَى
 السَّطْحِ - أَلَمْ أَمُولُ أَنْ يَقْنُوا بِالإِسْكَندَرِيَّةِ مَتَى مَا تَصِلُونَ إِلَى مِصْرَ -
 ضَعِي هَذِهِ الْأَحْجَارَ عَلَى السَّطْحِ - السَّطْحُ لَا يَسَعُ هَذِهِ الْأَحْجَارَ - هَلْ
 وَضَعْتَ الخِنِيطَةَ عَلَى السَّطْحِ - أَلَمْ أَمُولُ أَنْ كُنْتَهُ تَصِلُ بَاكِرًا الْإِحْدَاوُ
 الْإِثْنَيْنِ - دَعُوهُ يَقِفْ (بِراَقكز طورسون) - دَعْنِي أَضَعُ هُنَا هَذِهِ الْأَحْجَارَ -
 هَلْ يَصِلُونَ عَنْ قَرِيبٍ إِلَى مِصْرَ - رَأَيْتَهُ يَضْحَكُ عَلَى كُنْتِكَ - يُرِيدُ هَذَا
 الرَّجُلُ أَنْ يَصِلَ بَاكِرًا الثَّلَاثَاءِ أَوْ الأَرْبَعَاءِ .

ترجمه (١٧)

پوسته جینک صباحلین ارکندن اسکندریه به به واصل اولسی ما مولدر . - کلنیکز
 اوکا وارث اوله جقمی ؟ - مصره وارد بغکز ده اسکندریه ده قالکز . - بازار کونی
 طاشار ظامک اوستندن دوشدیلر . - براقکز بن ارکندن کلدیم . - جمعه ایرتسی ،
 صالی و بازار ایرتسی بنی اسکندریه ده بولورسکز . - بو آدم ظامک اوزرنده بولنان
 بغدادی طارتدی . - بالقوندن باقان کیحدر ؟ - بو نعل بو بغدادیک هپسنی استیغاب
 ایده بیلورمی ؟ - بو بغدادی وزن ابدیکز . - او ارکن کلک ایسته دی . -
 بغدا یکزی ظامک اوزرینه قویکز . - بقینده وارث اوله جقمیسکز ؟ - بو آدمی
 بزه کلورکن کوردم . - سزک پوسته جی یقینده کلیه جک . - سزی دوشرکن
 کوردم . - پوسته جمعه ایرتسی واصل اولیه جق . - قاهره ده بولنان همشیره م

سزی، اسکندریه ده بوله جق • عایشه طولدر

درس (۱۸)

(۳) نَجِي • فعل اجوف

عين الفعلندہ و یاخود ی بولنان فعلہ اجوف دینور •

مثال:
 قَالَ • دیدی • (قَوْلَ دَن)
 غَابَ • غیبوت ابتدی • (غَيْبَ دَن)

(۷۰) — اجوف اولان فعللرک عين فعللری مضارعده • قَالَ - يَقُولُ (يَقُولُ يَرِيَنَه)

ده اولدیغی مثللو • مرفوع (۲) اولوب گان کبی تصریف اولنورلر •

امر حاضر	مضارع	ماضی
اول	اولورم	گُنتُ ایدم یاخود اولدم •
اولکز	اولورسین	گُنتَ ایدک « اولدک
	اولور	گُنتَ ایدی « اولدی
اولکز	اولورز	گُنتَ ایدک « اولدق
	اولورسکز	گُنتُم ایدیکز « اولدیکز
	اولورلر	گُنتُوا ایدیلر « اولدیلر

(۷۱) - نام - بِنَامُ (یَنُومُ برینہ) ده اولدیغی کبی مضارعده عین فعلری مفتوح (-) اولان اجوفلار خَافَ کبی تصریف اولنورلار .

ماضی	مضارع	امر حاضر
خَفِيتُ	أَخَافُ	خَفْ
خَفِيتَ	تَخَافُ	خَافِي
خَفِيتِ	تَخَافِينَ	خَافُوا
خَافَ	يَخَافُ	خَافُوا
خَافَتْ	تَخَافُ	خَافُوا
خَفِينَا	نَخَافُ	خَافُوا
خَفِيتُمْ	تَخَافُونَ	خَافُوا
خَافُوا	يَخَافُونَ	خَافُوا

الی آخیره

(۷۲) - باع - يَبِيعُ (يَبِيعُ برینہ) ده اولدیغی مثلوا فعل اجوف یایی اولوب مضارعده عین فعلی مکسور (-) اولور ایسه صَارَ کبی تصریف اولنور .

ماضی	مضارع	امر حاضر
صَرَيْتُ	أَصِيرُ	صِرْ
صَرَيْتَ	تَصِيرُ	صِرْ
صَرَيْتِ	تَصِيرِينَ	صِرْ
صَارَ	يَصِيرُ	صِرْ
صَارَتْ	تَصِيرُ	صِرْ
صَارِينَا	نَصِيرُ	صِرْ
صَارَيْتُمْ	تَصِيرُونَ	صِرْ
صَارُوا	يَصِيرُونَ	صِرْ

اول	صِیرِی	اولورسین	تَصِیرُ	اولدک	صِرَتْ
اولکز	صِیرُوا		تَصِیرِینَ		صِرْتَبْ
		اولور	یَصِیرُ	اولدی	صَارَ
			تَصِیرُ		صَارَتْ
		اولورز	نَصِیرُ	اولدق	صِرْنَا
		اولورسکز	تَصِیرُونَ	اولدیکز	صِرْتُمْ
		اولورلر	یَصِیرُونَ	اولدیلر	صَارُوا

الی آخیره

تثیه . — ادات نفی اولان لَمْ فعل مضارعك اولنه داخل اولوب آخیرینی جزم ایدر و ماضی معنای حاصل ایدر .

مثال : لَمْ یَضْرِبْ دوکدی

تثیه و جعلرده (ن) ی اسقاط ایدر . اگر فعل اجوف ایسه فَعَلْکَ عین الفعلی ده اسقاط ایدر .

مثال : لَمْ یَكُونُوا ، اولدیلر — لَمْ یَكُنْ ، اولدی . (لَمْ یَكُونُ یرینه)

امرلرده لَ . لِ . فَلْ . اداتلری اجوف اولان فعللرده لَمْ کبی اجرای فعل ایدرلر .

مثال : | لَا تَكُنْ
لِيَكُنْ

اوله

اولسون

كبي

لغات

دار	دوندى-طولاشدى	مِنَ الْمُحَالِ	مخالدر	مَوْفِرٌ	اداره لى
قام	قالقدى	نِشَانٌ	نشان	شَعِيرٌ	آرپه
ذهب-راح	كيتدى	جَمْعِيَّةٌ *	جمعيت	تَبَنٌ	صمان
مات	اولدى	حَوْلٌ	جوره اطراف	نُخَالَةٌ	كيك
نال	نائل اولدى	شَجَرَةٌ	اغاج	بُخْلَاءٌ	بخيللر
نام	اويودى	بِكْمٌ	قاچه	فُضْلَاءٌ	فاضلر
الى الان	بوآنه قدر	غَابَةٌ *	اورمان	أَسْخِيَاءٌ	سخيلر
من الممكن	مكن در	صَيَّادٌ	آوجى	مُسْرِفٌ	اداره سز-مسرف
بعد	دها				

تعليم (١٨)

لَمْ يَكُنْ مِنَ الْمُحَالِ أَنَّ هَؤُلَاءِ الْبُخْلَاءَ يَصِيرُونَ أَسْخِيَاءَ - لَمْ يَنْلِ
النِّشَانُ بَعْدُ - لَمْ يَسِعْ شَعِيرَةٌ إِلَى الْآنَ - لَا تَكُونُوا بُخْلَاءَ - أَلَمْ يَمُتْ
هَذَا الصَّيَّادُ فِي الْغَابَةِ - لَمْ يَنْمِ هَؤُلَاءِ الصَّيَّادُونَ تَحْتَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ -

قَامَتْ وَرَاحَتْ أَوْ ذَهَبَتْ - دُرْ حَوْلَ الْجَمْعِيَّةِ - كَمَا مِنْ أَلْمَكِينِ أَنْ
 هَذَا الصِّيَادَ يَمُوتُ فِي الْغَابَةِ - لَا تَنْمُ هُنَا - لَا تَنَامُوا تَحْتَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ -
 بِكُمْ عَتَمٌ شَعِيرَكُمْ كُونُوا مُوفِّرِينَ (۱) لَا تَكُونُوا بُخْلَاءَ - قُمْ وَرُحْ أَوْ اذْهَبْ
 إِلَى الْغَابَةِ - هَلْ تَخَافُونَ أَنْ تَذْهَبُوا وَحَدُّكُمْ إِلَى هَذِهِ الْغَابَةِ - قُلْ لِهَؤُلَاءِ
 أَنْ يَذْهَبُوا - قُولِي أَيْنَ رَاحُوا أَوْ ذَهَبُوا - كَانُوا بُخْلَاءَ وَصَارُوا مُوفِّرِينَ

ترجمہ (۱۸)

اورمانده یا لکز او یو مقلقدن فورقمیور . - اونک بو اغاجک آلتنده اواسی
 ممکنسزدر . - قالقکز یا نمزدن کیدیکز . - فضلادن اوله لم . - خانم افندی
 اداره لی اولکز . - آرپه کزی قاچه ساتیورسکز . - بو کیجه بی نره ده کچیره
 جکلر ؟ - اونلر اولدیکی وقت بو آوجی بو اغاجک اوزر نده ایدی . - بو آوجیلره
 سویله کیتمه سونلر . - کیجه بی بزمله کچیر مکلکدن ینچون فورقوبور سکز ؟ -
 بو حبیسلرک فضلادن اوله لری ممکن در . - اورمانده دکل میدیکز ؟ - نشانه
 نائل اواسی ممکن میدر ؟ - حبیس اولیکز . - آوجیار قالقدیلر کیتدیلر . -
 فورقوکز . - سویله بو آوجیلره کیتسونلر . - جمعیتمزدن اصلاً آیرلمدی (هیچ
 غیبت ایتمدی) - نشانه اصلاً نائل اوله مزلر . - اوکا بو آنه قدر نائل
 اولدیلر .

(۱) کان ' صَار فعللرینک خبری جمع مذکر سالم ایسه یین آلور .

درس (۱۹)

(۴) نَجِي . فعل ناقص

آخرندہ حرف علتدن و ياخود ي اولانہ فعل ناقص دینور .

مثال : رَمَى ، آتدى (رَمَى يرينه) — تَلَا ، اوقودى (تَلَا يرينه) .

(۷۳) . — رَمَى آتدى — مَشَى يوريدى . ده اولدېنى كېي آخري

ي اولان وماضيده عين . مفتوح بولنان افعال ناقصه رَمَى كېي نصريف اولنورلار .

ماضى	مضارع	امر حاضر
رَمَيْتُ	أَرْمِي (۲)	أَرْمِ
رَمَيْتَ	تَرْمِي (۲)	أَرْمِي
رَمَيْتِ	تَرْمِينِ	أَرْمُوا
رَمَى (۱)	يَرْمِي (۲)	أَنْكُرْ
رَمَتِ	تَرْمِي (۲)	
رَمِينَا	نَرْمِي (۲)	

(۲) لَمْ . لَا . مثللو ادا تترك داخل اولسييله فعل ناقصك آخرندہ كېي دوشر .

مثال : لَمْ أَرْمِ ، آتدم — لَمْ أَرْضِ ، راضى اولدم — لَا تَرْمِ ، آتمه كېي .

(۱) نه وقتكه ي بر ضمير متصلدن اول بولانه جق اولور ايسه اوجالده مذكور ي الفه منقلب اولور .

مثال : رَمَاهُ اونی آتدى كېي .

ماضی مضارع امر حاضر

رَمِيتُمْ	آتدکز	تَرْمُونُ	آتیورسکز یا خود آتارسکز
رَمَوْا	آتدیلر	یَرْمُونُ	آتیورلر «

(۷۴) --- لَقِيَ قاووشدی کبی عین ماضیده مکسور (ـِ) اولان

افعال ناقصه رَضِيَ کبی تصریف اولنورلر .

ماضی مضارع امر حاضر

رَضِيتُ	راضی اولدم	أَرْضِي	راضی اولیورم یا خود اولورم
رَضِيتَ	« اولدک	تَرْضِي	« اولیورسین
رَضِيتِ		تَرْضَيْنِ	
رَضِيَ	« اولدی	يَرْضِي	« اولیور
رَضِيتَ		تَرْضِي	
رَضِينَا	« اولدق	نَرْضِي	« اولیوروز
رَضِيتُمْ	« اولدیکز	تَرْضُونُ	« اولیورسکز
رَضَوْا	« اولدیلر	يَرْضُونُ	« اولیورلر

الی آخره

(۷۵) --- صَفَاً ، صَافِي اولدی ، دورولدی ، کبی آخرنده اولانان

افعال ناقصه تَلَّأ مثللو تصریف اولنورلر .

ماضی	مضارع	امر حاضر
تَلَوْتُ	اَتَلُوْا	اَتَلُ
تَلَوْتَ	اَتَلُوْا	اَتَلِي
تَلَوْتِ	اَتَلِيْنَ	اَتَلُوا
تَلَا	يَتَلُوْا	
تَلَّتْ	نَتَلُوْا	
تَلَوْنَا	نَتَلُوْا	
تَلَوْتُمْ	تَتَلُوْنَ	
تَلَوْنَا	يَتَلُوْنَ	

الى آخره

لغات

جَرَى	واقع اولدی	بَرَبِيَّةٌ	چول	مَاذَا	نه — نه شی
بَكِي	آغلادی	اِسْمٌ	اسم	وَعَدٌ	وعد
بَنِي	یاپدی (یایی)	قَبَايَلَةٌ	قارشو-قارشوسند	وَعَدَةٌ	وعد ابتدی
نَسِي	اونوددی	اِمَامٌ	اوك	عَلَى مَهْلٍ	آغرا آغرا — یواشجه
بَقِي	قالدی	جَنَبٌ	بان	حَطْبَةٌ	نطق — وعظ و نصیحت